

7de zondag van Pasen

Joh. 17, 1-11a

Het Evangelie van vandaag is een deel uit het zogenaamd hogepriesterlijke gebed van Jezus: één van de intiemste bladzijden van heel de Bijbel. In die zin is commentaar hier eigenlijk ongepast en klinkt uitleg al vlug aanmatigend. Eigenlijk kunt ge Jezus hier alleen maar eerbiedig beluisteren. Maar ik wil me er natuurlijk niet gemakkelijk vanaf maken en het daarbij laten. Een paar dingen in dat gebed vallen op en kunnen voor ons misschien een hulpmiddel zijn bij ons eigen gebed.

‘Jezus sloeg zijn ogen ten hemel’ staat er. In de oude liturgie, van voor het concilie, stond er een aantal keren in de rubrieken (de voorschriften) dat de priester opkeek naar het kruis voordat hij een gebed begon. Of we zouden daarbij kunnen denken aan onze eigen lichaamshouding als we in de kerk zijn. Soms mopperen mensen daar wel eens over: staan, zitten, knielen. “Het lijkt wel gymnastiek” zeggen ze dan. Toch heeft dat z’n waarde. Het zijn in feite een soort hulpmiddeltjes om het bidden makkelijker te maken, dieper: uw lijf doet ook mee.

Als de zomer eraan komt weten we allemaal dat we voorzichtig moeten zijn met zonnen: niet te lang in het begin en goed insmeren. Op die manier geven we ons lichaam de kans om langzaam te wennen aan de zon en ervan te genieten. In feite kunt ge dat over het gebed ook zeggen: we moeten onszelf de kans geven eraan te wennen, en middeltjes gebruiken die ons helpen om tot gebed te komen. Dat kan een lichaamshouding zijn (staan, knielen), dat kan iets zijn om, naar het voorbeeld van Jezus in het Evangelie, onze ogen naar op te slaan: een kruisbeeld, een icoon, een Mariabeeldje. En daarom is het ook niet goed als die uiterlijke hulpmiddeltjes steeds meer verdwijnen, niet alleen in scholen en ziekenhuizen maar ook bij mensen thuis. Het zit hem niet in dat kruis of Mariabeeld op zich, maar het kan wel een belangrijk hulpmiddel zijn.

Als ge bij mensen op bezoek komt, en ge ziet een foto van iemand op de kast staan of aan de muur hangen, dan weet ge: dat is iemand die veel betekent, dat is een dierbare. En naar die foto kijken is een hulp om hem of haar voor ogen te houden. Op dezelfde manier geldt ook voor ons geloven en bidden dat we uiterlijke dingen nodig hebben om onze ogen naar op te slaan om ons innerlijk te laten volgen.

Iets anders wat opvalt is dat Jezus zijn gebed begint met dingen te vragen voor zichzelf. We hebben op school waarschijnlijk allemaal geleerd dat het onbeleefd is een brief of een opstel te beginnen met “ik”. En toch is het dat wat Jezus vandaag doet in zijn gebed: Hij begint met “Ik”.

Hoeveel van ons hebben ooit al eens een kaarsje aangestoken in de Mariakapel voor zichzelf? Ja, misschien wel eens als we ziek waren of heel erg in de miserie zaten. Maar toch hebben mensen vaak het gevoel dat dat niet past of niet mag. We bidden voor de ellende die we zien in de wereld, voor de mensen die we

kennen. Maar dat eerste deel van Jezus' gebed zegt ons eigenlijk: vergeet uzelf niet.

Een bekend gebed wat Moeder Theresa dagelijks bad begint met de woorden: 'Heer, maak mij waardig mijn medemensen te dienen... Maak mij tot een werktuig van uw vrede... Laat mij liever troosten dan getroost te worden'. Als ze dat niet iedere dag voor zichzelf gevraagd had, had ze het werk wat ze deed waarschijnlijk nooit kunnen volbrengen.

Een laatste aandachtspuntje waar de lezingen ons iets over vertellen is de trouw in het gebed. "Eensgezind bleven Maria en de apostelen volharden in het gebed", hoorden we in de eerste lezing. Bidden zorgt blijkbaar ook voor eenheid, zowel met God als met elkaar.

Alleen, trouw zijn in het gebed is niet altijd simpel. Soms lijkt het zo weinig uit te halen, of we voelen ons zo dor, of er spoken zoveel dingen door ons hoofd dat we onze aandacht er niet bij kunnen houden. En toch is het nodig vol te houden, misschien wel juist als het ons niet trekt.

De uiterlijke hulpmiddelen bij het gebed, datgene wat en degene die we meenemen in ons gebed (onzelf niet vergetend), en de volgehouden trouw eraan. Drie dingen die de lezingen ons vandaag aanreiken om eens over te denken, en ze hopelijk ook in praktijk te brengen. Amen.

Johan Goris, pastoor